01/01/2023

Θερμότερο κλίμα και υψηλότερες θερμοκρασίες για την Μεσόγειο τα επόμενα χρόνια

/ Επικαιρότητα

Προς ένα όλο και πιο θερμό κλίμα βαδίζει με γοργά βήματα η περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, στην οποία περιλαμβάνεται και η Ελλάδα, με τις μέρες που θα σημειώνονται υψηλές θερμοκρασίες να αυξάνονται κάθε χρόνο.

Όπως επισημαίνει στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, ο καθηγητής Κλιματολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρος της Ελληνικής Μετεωρολογικής Εταιρείας, **Παναγιώτης Νάστος**, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία, που προκύπτουν από τις προσομοιώσεις των κλιματικών μοντέλων, στο πρώτο τρίμηνο του 2023 η θερμοκρασία στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο, και κατ΄ επέκταση και στην Ελλάδα αναμένεται να αυξηθεί από 0,5 έως 1 βαθμό σε σχέση με τα κανονικά για την εποχή επίπεδα, την ώρα που το 2022 εκτιμάται ότι μπορεί να καταταγεί ως και το τρίτο θερμότερο έτος από τότε που ξεκίνησαν να υπάρχουν ιστορικά δεδομένα για τη θερμοκρασία σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σύμφωνα με τον κ. Νάστο, κατά τη διάρκεια του 2022 σημειώθηκαν πολλά ακραία φαινόμενα όπως ο πρωτόγνωρος καύσωνας στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Ιούλιο, την ώρα που στην Ανταρκτική παρατηρήθηκε αύξηση των θερμοκρασιών πάνω από 21%. Για το 2023, οι ενδείξεις που υπάρχουν σύμφωνα με τις μεσοπρόθεσμες κλιματικές προγνώσεις, αναφέρουν ότι για το πρώτο τρίμηνο η θερμοκρασία σε όλη την Νοτιοανατολική Μεσόγειο και στην Ελλάδα δηλαδή, θα είναι περίπου 0,5 – 1 βαθμό πάνω από τα κανονικά επίπεδα. «Υπάρχει αυξημένη πιθανότητα της τάξης του 70% οι θερμοκρασίες στο τρίμηνο, το επόμενο, να είναι πάνω από τη μέση τιμή, δηλαδή 70% πάνω από τα κανονικά επίπεδα της θερμοκρασίας. Θερμότερη κλιματική κατάσταση», σημειώνει ο κ. Νάστος.

Οι ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες που σημειώθηκαν στην Ελλάδα τον **Οκτώβριο, τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2022,** εκτιμάται ότι κατατάσσουν τον Δεκέμβριο ως έναν από τους πιο ζεστούς των τελευταίων δεκαετιών, σύμφωνα με τον διευθυντή ερευνών του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, Κώστα Λαγουβάρδο.

«Το μεγαλύτερο μέρος του Δεκεμβρίου είχαμε θερμοκρασίες που είναι πάνω από τις κανονικές τιμές για την εποχή, με εξαίρεση το διάστημα 20 έως 22 Δεκεμβρίου που ήταν έτσι κρύο, όλες τις υπόλοιπες μέρες του μήνα είχαμε πολύ υψηλές θερμοκρασίες. Υπήρχαν μέρες μάλιστα που στη Βόρεια Ελλάδα είχαμε και 10 και 12 βαθμούς πάνω από τις κανονικές τιμές. Επομένως, ο Δεκέμβρης εξελίσσεται σε έναν πολύ ζεστό μήνα, από τους πιο ζεστούς των τελευταίων δεκαετιών», υπογραμμίζει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Λαγουβάρδος προσθέτοντας ότι οι υψηλές, για τα κανονικά επίπεδα, θερμοκρασίες συνεχίζονται και το τριήμερο της Πρωτοχρονιάς μέχρι και τα Φώτα, σε ολόκληρη την Ευρώπη με εξαίρεση την Σκανδιναβία.

Κάνοντας μία ανασκόπηση για το 2022, ο κ. Λαγουβάρδος επισημαίνει ότι «είχαμε έναν πολύ κρύο Μάρτιο και ένα πολύ ζεστό φθινόπωρο. Ο Οκτώβριος και ο Νοέμβριος ήταν πολύ ζεστοί μήνες κάτι που είδαμε να συνεχίζεται και τον

Δεκέμβριο». «Ολισθαίνουμε σε υψηλότερες θερμοκρασίες», τονίζει ο κ. Λαγουβάρδος προσθέτοντας ότι το 2022 εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί με τη μέση θερμοκρασία να βρίσκεται στο 1,1 ° C πάνω από το μέσο όρο της προβιομηχανικής περιόδου.

Ιστορικά υψηλές θερμοκρασίες καταγράφηκαν το 2022

«Το 2022 σύμφωνα με τις μέχρι τώρα μελέτες θεωρείται το έτος με πολλά ακραία. Σας θυμίζω τον καύσωνα στο Ηνωμένο Βασίλειο που είχε σπάσει όλα τα προηγούμενα ρεκόρ, ήταν πρωτόγνωρο. Επίσης, είχαμε μία παρατήρηση στην Ανταρκτική οι θερμοκρασίες αυξήθηκαν πάνω από 21%. Όλα αυτά δείχνουν ότι προχωράμε προς ένα θερμότερο κλίμα. Έχει γίνει μία τέτοια ανωμαλία στην ατμοσφαιρική κυκλοφορία οπότε το κλιματικό σύστημα προσπαθεί τώρα να ισορροπήσει σε μία νέα στάθμη. Στην προσπάθεια αυτή θα πηγαίνουμε ολοένα και σε περισσότερες μεγαλύτερες μέσες τιμές της θερμοκρασίας και επίσης, αυτά που θεωρούσαμε ακραία σήμερα ουσιαστικά για το μέλλον θα είναι πολύ πλέον πιο φυσιολογικά. Θα είναι πολύ πλέον γνώριμα σε εμάς, δεν θα μας ξενίζουν. Αυτά για το 2022. Το παράδοξο είναι ότι παρά τα κύματα καύσωνα που παρατηρήθηκαν στο 2022 βρισκόμαστε σε μία φάση Λα Νίνια που είναι η δεύτερη όψη του νομίσματος του Ελ Νίνιο. Το Ελ Νίνιο και το Λα Νίνια είναι μία ταλάντωση που γίνεται στον Ειρηνικό Ωκεανό και επηρεάζει πάρα πολύ το κλιματικό σύστημα. Είναι αλληλεπίδραση ατμόσφαιρας και ωκεανού. Παρότι είμαστε σε φάση Λα Νίνια, κατά τη διάρκεια του οποίου το κλίμα μας είναι ψυχρότερο, καταγράφηκαν κύματα καύσωνα. Φανταστείτε όταν θα περάσουμε στο Ελ Νίνιο τι θα γίνει με την αύξηση της θερμοκρασίας», επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Νάστος.

Σύμφωνα με τον κ. Νάστο, οι ραγδαίες κλιματικές μεταβολές που παρατηρούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα στον πλανήτη κι αποτελούν τα σημάδια της κλιματικής κρίσης έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό ότι η κλιματική μεταβολή πια είναι ορατή στην ανθρώπινη χρονική κλίμακα. «Αυτές οι αυξήσεις παλαιότερα γίνονταν σε βάθος χιλιάδων ετών, πλέον γίνονται στην ανθρώπινη χρονική κλίμακα. Ο ρυθμός αύξησης της θερμοκρασίας είναι αυτός που μας ενοχλεί και όχι η απόλυτη τιμή που εμφανίζεται», σημειώνει ενώ προσθέτει ότι είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί ο στόχος του περιορισμού της ανόδου της θερμοκρασίας του πλανήτη στον 1,5 βαθμό Κελσίου σε σχέση με την προβιομηχανική εποχή.

«Ουσιαστικά, το 2022 το περιμένουμε να είναι στην 4η και 5η θέση και έχει μεγάλη πιθανότητα να είναι το 3ο θερμότερο από τότε που μετράμε και έχουμε ιστορικά δεδομένα για τη θερμοκρασία στον πλανήτη και μιλάω σε παγκόσμιο επίπεδο. Η θερμοκρασία σύμφωνα με τις προοπτικές έχει σημειώσει άνοδο της

τάξεως του 1,1 βαθμού ενώ ο Οκτώβριος ήταν ο πιο θερμός μήνας από όλους τους Οκτώβρηδες που έχουν περάσει. Έχουμε δηλαδή αυτή την μετατόπιση της μέσης τιμής προς μεγαλύτερες θερμοκρασίες», υπογραμμίζει.

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη, όπως εξηγεί ο κ. Νάστος, και με βάση τις προσομοιώσεις των κλιματικών μοντέλων οι μεσογειακές χώρες σε σχέση με τις αντίστοιχες βόρειες ευρωπαϊκές έως το τέλος του 21ου αιώνα θα έχουν μία αύξηση στα κύματα καύσωνα της τάξης του 70%. «Άρα περισσότερα κύματα καύσωνα στην Νότια Ευρώπη και κυρίως στη Μεσόγειο. Έχουμε φτάσει να είμαστε στις 7 ημέρες αύξηση ανά δεκαετία», λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Βαδίζοντας ολοταχώς σε πιο θερμό κλίμα, σε περισσότερες μέρες με υψηλές θερμοκρασίες αλλά και σε περισσότερα και εντονότερα κύματα καύσωνα ο κ. Νάστος αναφέρει ότι αυτό που χρειάζεται σε πρώτη φάση είναι να υπάρξει καλύτερη διαχείριση της ενέργειας. «Πρέπει να διαχειριστούμε την ενέργεια ουσιαστικά να μειώσουμε τις ενεργειακές μας ανάγκες, μειώνοντας τις απαιτήσεις μας σε ενέργεια ουσιαστικά συνεισφέρουμε στο να προσπαθήσουμε να σταθεροποιηθεί το κλιματικό σύστημα. Αν συνεχίσουμε τις ενεργειακές μας απαιτήσεις, χρησιμοποιώντας εναλλακτικές πηγές ενέργειας χωρίς όμως να αλλάξουμε τον τρόπο ζωής μας θα προκαλούμε άλλες επιπτώσεις. Δεν θα αλλάξει κάτι. Το πιο σημαντικό είναι να μετριάσουμε και να περιορίσουμε όσο μπορούμε τις ενεργειακές μας ανάγκες», καταλήγει.